

EU-Orientering

*Fra LO-Kontoret - Bruxelles
nr. 12 - 6.12.2001*

Nyt skarpt angreb på Kommissionen

**Tager for få sociale hensyn med i sine forslag
om liberaliseringer inden for det offentlige, mener EU-Parlamentets
beskæftigelsesudvalg**

Kommissionen ville tidligere styrke de sociale betragtninger i direktiver om bud på offentlige opgaver. Kan Kommissionen forklare, hvorfor den i dag stort set er imod sine egne tidligere forslag?

Sådan lyder et af de spørgsmål, Europa-Parlamentets beskæftigelses- og sociale udvalg stiller i en direkte henvendelse til Kommissionen.

Udvalget vedtog tirsdag en række spørgsmål til Kommissionen om den måde, Kommissionen behandler to forslag om regler for det offentliges udbud af opgaver og køb af ydelser. Udvalget finder, at den centrale EU-institution ser uden om de muligheder, myndighederne har for at tage sociale hensyn og hensyn til de ansatte, når de lægger opgaver ud til private firmaer eller køber ydelser.

Kommissionen fik i marts en hemmelig rapport fra en ekspertgruppe om, hvilke muligheder den så for, at myndighederne krævede særlige sociale og arbejdsmæssige betingelser af de firmaer, der fik opgaver for det offentlige.

Udvalget i parlamentet angriber, at rapporten kun blev behandlet i Kommissionens generaldirektorat for det indre marked. Det er ensidig information, hedder det.

Udvalget vil samtidig have svar på, hvorfor Kommissionen først kom med sin egen rapport i oktober hele et år efter, at den stillede forslagene til nye direktiver. Side 2

EU-landene sætter fokus på vækst, job og sociale forhold

Beskæftigelses- arbejds- og socialministrene vedtog på deres rådsmøde i Bruxelles mandag en beskæftigelsespakke med krav til landenes jobpolitik. Ministrene blev enige om regler, der sikrer de ansattes løn, hvis deres firma går konkurs. Ministrene blev også enige om grundlaget for 3-landsborgeres sociale forhold, hvis de flytter fra et EU-land til et andet. Side 3-8

Pension er social støtte

EU-landene kommer til at betale mere til ældre, fordi der bliver flere af dem. Men det må ikke betyde, at landene blot sætter pensionerne ned, fastslog Belgiens socialminister Frank Vandenbroucke efter EU-landenes ministres møde. Side 4

**Tidligere fransk premi- Spansk fagbevægelse og EU analyserer konflikt-
erminister angriber den EFS stiller fælles krav systemer i medlemslan-
åbne koordineringsme- til det spanske EU-- dene. Kommer med nyt
tode i EU. Side 5 formandskab Side 7 udspil i foråret. Side 6**

Nyt skarpt angreb på Kommissionen

Kommissionen tager for få sociale hensyn med i sine forslag om liberaliseringer inden for det offentlige, mener parlamentets beskæftigelsesudvalg

Kommissionen ville tidligere styrke de sociale betragtninger i direktiver om bud på offentlige opgaver. Kan Kommissionen forklare, hvorfor den i dag stort set er imod sine egne tidligere forslag?

Sådan lyder et af de spørgsmål, Europa-Parlamentets beskæftigelses- og sociale udvalg stiller til Kommissionen.

Udvalget vedtog tirsdag en række spørgsmål til Kommissionen om den måde, Kommissionen behandler to forslag om regler for det offentliges udbud af opgaver og køb af ydelser. Udvalget finder, at den centrale EU-institution ser uden om de muligheder, myndighederne har for at tage sociale hensyn og hensyn til de ansatte, når de lægger opgaver ud til private firmaer eller køber ydelser.

Kommissionen fik i marts en hemmelig rapport fra en ekspertgruppe om, hvilke muligheder den så for, at myndighederne krævede særlige sociale og arbejdsmæssige betingelser af de firmaer, der fik opgaver for det offentlige.

Udvalget i parlamentet angriber, at rapporten kun blev behandlet i Kommissionens generaldirektorat for det indre marked. Det er ensidig information, hedder det.

Udvalget vil samtidig have svar på, hvorfor Kommissionen først kom

med sin egen rapport i oktober hele et år efter, at den stillede forslagene til nye direktiver.

Kommissionen skriver i sin rapport fra oktober, at det offentlige kan stille sociale krav, når virksomheder byder på opgaver. Men Kommissionen kommer samtidig med to stramme betingelser. Der skal være en økonomisk fordel for det offentlige, når det vælger et tilbud, og kriterierne skal have direkte tilknytning til det produkt eller den service eller tjeneste, der er tale om.

Udvalget spørger, om Kommissionen har eksempler fra EF-domstolen på, at den fortolker betingelserne for sociale krav så stramt.

Udvalget vil også have svar på, om firmaer er udelukket fra at få opgaver, hvis de bryder FN's arbejdsorganisation ILO's konventioner om forbud mod børnearbejde, tvangsarbejde og de ansattes ret til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger.

Parlamentets øverste ledelse behandler udvalgets spørgsmål, før de sendes til EU-Kommissionen. Det ventes, at Kommissionen svarer på parlamentets samling i januar. Da behandler parlamentet også de to forslag til direktiver om offentligt udbud og indkøb.

EU-sociallov uden om Danmark

De danske EU-forbehold betyder, at tredjelandsborgere i andre EU-lande ikke kan flytte til Danmark og få samme rettigheder som EU-landenes borgere

Regeringen undgår behændigt, at borgere i EU-landene med pas fra et ikke-EU-land får en række sociale rettigheder i Danmark. På et rådsmøde i Bruxelles nåede EU-landenes socialministre frem til, at de danske EU-forbehold medfører, at kommende regler om at koordinere den sociale beskyttelse ikke gælder for Danmark, når der er tale om at beskytte folk fra tredjelande. Det gælder heller ikke, hvis de opholder sig og arbejder lovligt i et EU-land.

Socialminister Henriette Kjær var tilfreds med, at Danmark ikke skal åbne de for sociale og sundhedsmæssige kasser for tredjelandsborgere eller få dem ind i arbejdsløshedssystemet. Men hun frygtede ikke, at en åbning ville betyde, at udlændinge strømmede til Danmark for at yde godt af den danske velfærd.

- Men vi vælger et forsigtighedsprincip. Vi vil først se, hvordan systemet kommer til at virke i EU. Så kan vi bagefter se, om vi vil tilslutte os det, sagde Henriette Kjær.

Borgere fra tredjelande kan dog vente længe, før de får samme rettigheder til fri bevægelse i EU som borgere med et pas fra et EU-land. Den belgiske rådsformand, socialminister Frank Vandenbroucke, konstaterede efter rådsmødet,

at der ikke sat en tidsfrist for, hvor lang tid der må gå, før forslaget er endelig vedtaget.

På rådsmødet i mandag nåede ministrene kun frem til, hvad retsgrundlaget for ændringen var - og at Danmark dermed var undtaget - og så også til, at de tidligere regler for den fri bevægelighed skal udvides med tredjelandsborgere.

Det betyder, at de og deres familie kan tage til et andet land og arbejde og blandt andet få hjælp, hvis de bliver syge, invalide, og at de kan få pension, støtte ved arbejdsløshed og også få almindelige familieydelse.

Frank Vandenbroucke understregede, at han efter nytår slipper for den formidlende rolle som EU-formand og herefter vil presse mere på for, at selve de nærmere regler kommer på plads.

Han fandt det forkasteligt, at tredjelandsborgere kan være født i et EU-land, betale skat og afgifter, men ikke få hjælp, hvis de bliver syge i et andet land, og at de heller har samme ret til pension, og ikke kan medtage rettigheder, hvis de flytter til andet EU-land.

- En belgisk statsborger har rettighederne. Det kan ikke være rigtigt, at en borger i Belgien med et pas fra et ikke-EU-land ikke har samme ret, sagde Frank Vandenbroucke.

Garanti ved fallit

Ansatte skal have deres løn, selv om firmaet går ned, fastslog EU-landenes arbejds- og beskæftigelsesministrene på rådsmødet mandag. De vil sikre, at landene har en institution i lighed med den danske Lønmodtagernes Garantifond, når et firma er insolvent og ikke kan betale lønninger.

Forslaget betyder, at garantien ikke kun gælder, når et firma lukker. Den gælder også, når firmaet stopper betalingerne, mens det undersøges, om det kan føres videre.

De enkelte lande kan sætte en grænse for, hvor meget den enkelte lønmodtager kan få udbetalt. Men Kommissionen skal da have at vide, hvad loftet er, og hvorfor landet indfører et loft.

Pension er social støtte

Pension er social støtte til de ældre. Den har økonomiske følger, men det økonomien, der skal tilpasse sig pensionerne og ikke pensionerne, der skal tilpasses økonomien i samfundet.

Det slog den belgiske socialminister Frank Vandebroucke fast, efter EU-landenes socialministre vedtog en rapport om bæredygtige pensioner, der kommer op på EU-topmødet i næste uge i Bruxelles.

Rapporten fastslår, at pensionerne har sociale mål. De skal sikre, at ældre har en rimelig levestandard uanset, hvor meget de har sparet op gennem livet.

De ældre har samme krav på et aktivt liv som alle andre både socialt og kulturelt.

I oktober forsvarede Frank Vandebroucke i et udvalg i Europa-Parlamentet, at der var råd til pensioner også i fremtiden, selv om der bliver færre på arbejdsmarkedet og flere ældre udenfor.

- En af grundene er, at landene fører en fornuftig økonomisk politik og afskaffer gælden. Når de ikke skal betale afdrag og renter, bliver der plads til større udbetalinger til de ældre, sagde Frank Vandebroucke i en ordudveksling med britiske konservative.

Men han erkendte, at en række politiske områder skal koordineres, så der er råd til pensionerne.

Efter socialministrenes møde lagde Frank Vandebroucke da også vægt på, at landene var enige om den politiske strategi. Beskæftigelsen skal være høj og politikken tilpasses, så ældre ikke straffes økonomisk, hvis de bliver på arbejdsmarkedet.

Både Vandebroucke fremhævede, at EU benytter den åbne koordineringsmetode, når EU beskæftiger sig med pension.

Rapporten opfordrer landene til at tage målsætningerne med i den økonomiske

politik. Landene skal også lytte til parterne, før de skriver nationale rapporter om udviklingen i pensionerne, som skal være færdig i september år 2002.

De opfordres også til at overvåge udviklingen og informere de andre lande om ændringer.

Topmøder om foråret vil for fremtiden også drøfte pension. Kommissionen og Rådet vil inden topmødet i marts 2003 komme med en rapport om, hvad landene har gjort. I 2004 tager man så målsætningerne op og vurderer, hvordan samarbejdet om pensioner kan fortsætte.

Fattigdom skal væk

60 millioner borgere eller knap hver femte i EU risikerer et liv i fattigdom, sagde EU-kommissær Anna Diamantopoulou efter beskæftigelses-, arbejds-, og socialministrenes rådsmøde mandag i Bruxelles.

Den græske kommissær fremhævede, at ministrene var enige om at fortsætte kampen mod fattigdommen. På topmødet i Lissabon i foråret 2000 vedtog stats- og regeringslederne, at fattigdommen skal være afskaffet i år 2010. Siden har landene sat handling bag løfterne gennem særlige planer for kampen mod social udstødelse.

På rådsmødet mandag vedtog socialministrene en række indikatorer, så regeringerne forstår det samme, når de taler om fattigdom og social udelukkelse og udstødning.

- Det er helt afgørende for kampen mod fattigdommen, at vi er enige om begreberne, sagde Anna Diamantopoulou.

Hun støttede, at kampen føres gennem den åbne koordineringsmetode. Den betyder, at Kommissionen ikke kommer med konkrete lovforslag, men at landene samarbejder og lærer af hinan-

dens erfaringer.

Kommissionen er kommet med en rapport, der beskriver de enkelte landes handlingsplaner. Den indgår i det videre arbejde frem mod topmødet i marts i Barcelona, hvor fattigdommen og social udstødning igen kommer på stats- og regeringsledernes bord.

Angreb på den åbne koordineringsmetode

Den tidligere franske premierminister Michel Rocard angreb den åbne koordineringsmetode, da den belgiske socialminister Frank Vandenbroucke og EU-kommissær Anna Diamantopoulou tirsdag besøgte Parlamentets udvalg for beskæftigelse og sociale anliggender.

-Hvor er Europa-Parlamentets rolle, når Rådet og Kommissionen benytter den åbne koordineringsmetode på flere og flere områder, spurgte Rocard, der er medlem af socialistgruppen og formand for udvalget.

Han angreb samtidig Rådet for at være fuld af hemmeligheder, lukket og svært at finde ud af.

- Hvor er vi henne i de forskellige sager? Det er umuligt at finde ud af, sagde Rocard. Han mente, at parlamentet stod for demokratiet i EU, og derfor måtte det med i alle politiske sager.

- Vi ser mere og mere, at landene blot indgår aftaler med hinanden, sagde Rocard, der mente at det mellemstatslige samarbejde måtte begrænses.

Frank Vandenbroucke fastholdt, at den åbne koordineringsmetode var den eneste vej i mange spørgsmål. Men han fandt også, at samarbejdet mellem Rådet og parlamentet skulle forbedres.

Ny minister klar til indgreb i overenskomster

Regeringen går ind for den danske model med aftaler på arbejdsmarkedet, men vil begrænse de områder, parterne kan indgå aftaler om

Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen er parat til at gribe ind i overenskomster, selv om det vil bryde med FN's internationale arbejdsorganisation ILO's konventioner. Ministeren sagde efter sit første møde blandt EU-landenes arbejds-, beskæftigelses- og socialministre i Bruxelles, at der er hjørner af det danske arbejdsmarked, der ikke følger med tiden.

Hjørnerne er eksklusivaftaler, aftaler om forbud mod deltidsarbejde og krav om at tilhøre bestemte arbejdsløsheds-kasser.

Claus Hjort Frederiksen mente ikke, at et forbud mod aftaler om deltidsjob stred mod internationale aftaler og en ILO-konvention om respekt for kollektive aftaler mellem arbejdsgivere og lønmodtagere.

- Jeg vil lytte til ILO, og er der tale om en overtrædelse, så vil jeg lytte grundigt, sagde Claus Hjort Frederiksen, der samtidig fremhævede, at han lagde vægt på den danske arbejdsmodel og parternes samarbejde. Den danske models styrke var udgangspunktet for hele EU-arbejdet, og regeringen ville samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Han mente imidlertid, at den enkelte menneskes rettigheder kom i første række og før organisationernes.

I dagens samfund ønskede mange at arbejde på deltid, fordi det passede til ham eller hende eller familien. Derfor måtte der ikke være forbud mod deltidsarbejde på en virksomhed.

Ministeren afviste derimod at gribe ind mod virksomheder og erhverv, der kun gav job til deltidsansatte. Han troede ikke, at der var ansatte i Danmark, der arbejdede på deltid, men ønskede sig et fuldtidsjob.

- Det stemmer slet ikke med udviklingen, sagde Claus Hjort Frederiksen.

Han mente, at virksomhederne kommer til at mangle ansatte, og derfor bliver der ikke behov for at en regel om, at ansatte ikke kan tvinges på deltidsarbejde.

Ansatte på en virksomhed måtte heller ikke indgå aftaler med ledelsen om, at de ansatte skulle være medlem af en bestemt fagforening. Heller ikke, selv om de ansatte fik det krav igennem i stedet for andre krav, som var dyrere for virksomheden.

Claus Hjort Frederiksen afviste også, at virksomheder, der frygtede krav om eksklusivaftaler, blot kunne melde sig ind i en arbejdsgiverforening, der ikke anerkendte eksklusivaftaler. Det ville efter hans mening også være en form for organisations-
tvang.

EU analyserer konfliktsystemer

Arbejds- og beskæftigelsesministrene beder EU-Kommissionen analysere de forskellige systemer for konfliktløsning på arbejdsmarkedet

Det belgiske EU-formandskab fik mandag tilslutning til, at EU arbejder videre med tanken om en form for forligsinstitution i EU. På et rådsmøde i Bruxelles besluttede EU-landenes arbejds- og beskæftigelsesministrene, at Kommissionen går videre med en tanke om en form for mæglingmænd, som det belgiske formandskab kom frem med i sommer.

Til EU-Orientering siger den belgiske beskæftigelsesminister Laurette Onkelinx, at EU-Kommissionen nu vil analysere de forskellige forligssystemer i EU-landene og komme med en rapport, der angiver, hvilke systemer der passer bedst til et europæisk system.

- Men det skal ikke være et egentligt mæglingssystem som vi kender det i Belgien, siger Laurette Onkelinx.

Hun understreger, at systemet skal bygge på parternes ønske støtte til at løse en konflikt. Det skal være frivilligt.

I Belgien træder forligsmænd ind i alle former for konflikter. Det gælder ikke kun ved overenskomstforhandlinger, men også ved strejker og store omlægninger af virksomheder, hvor der er problemer mellem ledelse og ansatte.

Laurette Onkelinx påpeger, at hun ikke forestiller sig at overføre et belgisk system til et europæisk. Hele ideen kun er en spæd start på at opbygge noget, der kan løse grænseoverskridende problemer.

- Nu må vi selvfølgelig se, hvad Kommissionen når frem til. Og derefter kommer det op under det spanske formandskab, siger Laurette Onkelinx.

Rådet forbereder slag med EU-Parlamentet

EU-landenes arbejds- og beskæftigelsesministre kom ikke nærmere et forlig om information og høring af de ansatte, da ministrene mødtes i Bruxelles mandag. Punktet var simpelt hen taget af dagsordenen.

Den belgiske EU-formand, Laurette Onkelinx, siger imidlertid til EU-Orientering, at Belgien håber på at få kompromiser på embedsmandsplan inden årsskiftet, så Rådet kan forhandle et forlig med Europa-Parlamentet efter nytår.

Parlamentet stillede i sidste måned en række ændringsforslag til det forlig, arbejds- og beskæftigelsesministrene indgik i juni. Men allerede på møder mellem embedsmænd fra EU-landene stod det klart, at Rådet ikke gik ind for flere af parlamentets forslag. Det gjaldt blandt andet et forslag om, at lande skulle straffe virksomheder, der brød reglerne om information og høring.

- Vi er imidlertid ved at finde ud af, hvilke af parlamentets ændringsforslag vi kan støtte, og hvor der er muligheder for forlig, siger Laurette Onkelinx.

Hun venter, at selve forhandlingerne med parlamentet derefter kan komme i gang i januar.

- Sagen kommer således ikke op i Rådet igen. Det bliver i forhandlingerne med Parlamentet, vi skal have et forlig, hvis det skal blive til noget, siger Laurette Onkelinx.

Kræver reformer under spansk EU-formandskab

Den spanske fagbevægelse og EFS kræver vækst og beskæftigelse og kamp mod social udelukkelse og reform af regler for samarbejdsudvalg

Fuld beskæftigelse, social samhørighed og en mere moderne økonomi. Det er nogle af de krav, den spanske fagbevægelse og den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS, stiller, før Spanien overtager EU-formandskabet 1. januar.

I et fælles udspil hedder det, at den økonomiske krise kan føre til færre job. Derfor drejer topmødet i Barcelona sig om at få vendt udviklingen, så økonomien bliver stimuleret, og EU's mål om fuld beskæftigelse og social samhørighed bliver nået.

De faglige organisationer sætter fokus på både information og høring, Direktivet om regler for virksomheder i de enkelte lande må vedtages endeligt under det spanske formandskab, men samtidig ønsker organisationerne ligesom Europa-Parlamentet, at Kommissionen kommer med et forslag, der strammer op i reglerne for information og høring i multinationale selskaber.

3-landsborgerne i EU skal have bedre forhold. Det skal sikres gennem en fælles indvandrerpolitik, der sikrer, at indvandrere har samme rettigheder og forpligtelser som de øvrige borgere i EU-landene.

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.

Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24

B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 - fax: 00-32-2-2035657

Redaktion: Peder Munch

